

Yargıtay Başkanı'ndan itiraf gibi 'istinaf' açıklaması: Adaletsizliğe yol açtı

Cumhurbaşkanlığı Kongre ve Kültür Merkezi'nde gerçekleştirilen 2019-2020 Adli Yıl Açılış Töreni'nde konuşan Yargıtay Başkanı İsmail Rüştü Cirit, istinaf mahkemeleri ile ilgili dikkat çeken açıklamalarda bulundu. Yargı Reformu Strateji Belgesi'nde de yer alan 'istinaf sorunu' ile ilgili konuşan Cirit, "Aynı olayda aldıkları ceza bakımından bir kısım sanıkların istinafta itiraza, bir kısmının ise Yargıtayda temyiz incelemesine tabi tutuluyor olması adil yargılanma hakkını zedeler niteliktedir. Bu halde suçlardan biri Yargıtay incelemesine tabi ise diğer suçların da bağlantılı olarak veya resen Yargıtaya intikali adaletsizliğe engel olacaktır." dedi.

Yayınlanma: 11:17 - 02 Eylül 2019
Güncellenme: 12:44 - 02 Eylül 2019

Aa

Konuşmasında Bölge Adliye Mahkemelerine değinen Cirit "Bölge adliye mahkemeleri, karanlık FETÖ örgütünün hain darbe teşebbüsüne kalkışmasından 5 gün sonra, 20 Temmuz 2016'da faaliyete geçmiştir. Mevcut Hâkim ve Savcıların 1/3'ünün FETÖ ile irtibatları sebebiyle meslekten atılmasının iki sonucu olmuştur. Birincisi, istinaf için planlanan kıdemli Hâkim ve Savcı temininde zafiyet meydana gelmiştir." dedi,

FOTO:AA – [Yargıtay](#) Başkanı Cirit, Cumhurbaşkanı Erdoğan'a tören kokartını böyle taktı.

Üç yıl önce faaliyete geçen istinaf sistemi, arzuladığımız hedefleri hangi ölçüde yerine getirmiştir? Bu soruya açık bir cevap vermek zorundayız” diyen Cirit konuşmasında şu tespitlerde bulundu;

1.Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesindeki temel amaçlardan biri Yargıtaya gelen aşırı iş yükünün azaltılması suretiyle Yargıtayın tam bir içtihat mahkemesi haline gelmesinin sağlanmasıydı. 2015 yılı sonu itibarıyla Yargıtaya gelen toplam dosya sayısı 1.004.281 iken, bu sayı ilk derece mahkemelerinde artan dava yüküne rağmen, 2018 yılı sonu itibarıyla toplam 276.379'a düşmüştür. Bazı hukuk daireleri şu an postaya çalışır hale gelmiştir. Postaya çalışan daire başkanlarına ve

üyeleri ile tetkik hâkimlerine teşekkür ediyorum. Ceza dairelerinde ve Yargıtay [Cumhuriyet Başsavcılığında](#) ise arşivlerde bekleyen dosyaların tamamen bitirilebilmesi için iki yıla daha ihtiyaç bulunmaktadır.

2.Bölge adliye mahkemeleri, karanlık FETÖ örgütünün hain darbe teşebbüsüne kalkışmasından 5 gün sonra, 20 Temmuz 2016'da faaliyete geçmiştir. Mevcut Hâkim ve Savcıların 1/3'ünün FETÖ ile irtibatları sebebiyle meslekten atılmasının iki sonucu olmuştur. Birincisi, istinaf için planlanan kıdemli Hâkim ve Savcı temininde zafiyet meydana gelmiştir. Bu açığın kapatılması amacıyla Yargıtayda görev yapan kıdemli ve nitelikli 572 Hâkim, başta bölge adliye mahkemeleri olmak üzere Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Teftiş Kurulu Başkanlığı gibi Yargıtay dışında farklı ve önemli görevlere atanmışlardır. Bu arkadaşlarımız, yargının yeniden inşa edilmesine son derece önemli hizmetlerde bulunmuşlardır. Buna bağlı olarak gelişen ikinci sonuç ise bu süreçte Hâkimleri başka görevlere atanmış Yargıtayda meydana gelen verimlilik kaybıdır. 2015 yılında 938.005 karar veren daireler, yaklaşık olarak aynı tetkik hâkimi sayısı ile 2018 yılında 511.508 karar vermiştir. Yargıtayda %45'lik bir verimlilik kaybı yaşanmıştır. Yargıtayda verimliliğin bu şekilde azalması, adli yargı sistemindeki genel iş yükü ile mücadelede önemli bir zafiyete yol açmıştır. Bunun en önemli sebebi, daha önce meslekte 5 yıllık kıdeme sahip tetkik hâkimlerinin Yargıtayda görev yapmasına rağmen, bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonra stajdan kurayla ya da meslek kıdemi 5 yıldan az tetkik hâkimlerinin Yargıtaya atanmasıdır. Bu durumun bir an önce düzeltilmesi amacıyla Yargıtay tetkik hâkimliğine ya da Yargıtay tetkik hâkimliğinden başka bir göreve yapılan atamalarda Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun bağlayıcı görüşünün alınması zorunlu olmalıdır. Yargıtay Kanununun kaldırılan 27 ve 36'ncı maddeleri yeniden geri getirilmelidir. İki yıldan beri [Adalet Bakanlığı](#) nezdinde sürdürülen yoğun çabalarımızdan bir sonuç alınamamıştır. Bu durum makul sürede yargılama dahil olmak üzere adil yargılama hakkı bakımından risk oluşturmaktadır.

3.Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesindeki temel amaçlardan birisi de dosyaların büyük çoğunluğunun istinaf aşamasında sonuçlanmasıydı. Üzülerek belirtmem gerekir ki, adli hizmetlerdeki kalite düşüklüğüne bağlı olarak dosyalar pinpon topu gibi yargı mercileri arasında gidip gelmekte ve bir türlü kesin hüküm ile sonuçlandırılıp, adli sistem dışına çıkarılamamaktadır.

4.Bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesinden sonraki dönem esas alındığında hukuk davalarının istinaf aşamasında kesinleşme oranı %75 iken, ceza davalarında bu oran %85'tir. Davaların büyük oranda bölge adliyelerinde kesinleşiyor olması bazı hak mağduriyetleri sonucunu doğurmuştur. Bunun düzeltilmesi için bölge adliyesi mahkemesi kararlarına karşı kanun yararına bozma yolu açılmalı ve buna ilişkin kanuni düzenleme yapılmalıdır. Diğer bir önemli sorun da değişik bölge adliye mahkemelerinin kararlarındaki farklılıklarının mağduriyetler oluşturması ve bu durumun hak ihlallerine yol açmasıdır. Kamuoyunda rahatsızlık duyulan bir diğer husus da aynı olayda aldıkları ceza bakımından bir kısım sanıkların istinafta itiraza, bir kısmının ise Yargıtayda temyiz incelemesine tabi tutuluyor olması adil yargılanma hakkını zedeler niteliktedir. Bu halde suçlardan biri Yargıtay incelemesine tabi ise diğer suçların da bağlantılı olarak veya resen Yargıtaya intikali adaletsizliğe engel olacaktır.

5. Yargıtay, bölge adliye mahkemelerinin faaliyete geçmesini desteklerken, adli sistemin düzenli şekilde işlemesi için de bazı uyarılarda bulunmuştur. 2017 yılında yaptığım adli yıl açılış konuşmasında, “bölge adliye mahkemelerindeki mevcut iş yükü ile yakın gelecekte karşılaşacakları iş yükü arasında büyük bir uçurum olacağının farkında olmalıyız. ... bölge adliye mahkemelerinin performansını aşırı bir iyimserlikle bugünkü iş yüküne göre değerlendirmek ve ortalama yargılama süreleri bakımından Yargıtay ile karşılaştırmak bizi doğru sonuçlara ulaştırmaz.” demiştim. Bugün, bölge adliye mahkemelerinin arşivlerindeki dosyalar büyük bir hızla artmaktadır. 2017 yılı sonunda bölge adliye mahkemelerinde devreden dosya sayısı 183.040 iken, 2018 yılı sonunda bu sayı iki buçuk kat artarak 453.567'ye yükselmiştir.

İlginizi Çekebilir İşte Feyzioğlu'nun merakla beklenen konuşması

Günün Trend Videosu

Adalet Bakanlığı Ankara Cumhurbaşkanı darbe dava FETÖ istanbul protesto savcı söz Türkiye Yargıtay

Loading...